

OKT 73

8

25 OKT. 1973

VORM

WIL

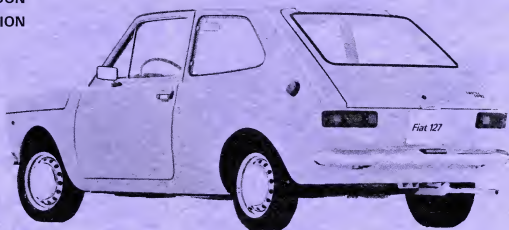
NASSAUSTRAT 53
TELEFOON 3118

caribbean mercantile bank nv

FOR ALL YOUR BANKING TRANSACTIONS
ATTRACTIVE CURRENT SAVINGS ACCOUNTS
AND ALL TYPES OF TIME DEPOSITS

...de beste aankoop is de economische
klasse - auto **FIAT**

NU MET DE GOEDKOPE 127
TWEDE-DEURS SALOON
DRIE-DEURS STATION

VIANA AUTO SUPPLY CO., INC. san nicolas tel. 5120 - 5121 / NATIONAL MOTORS dakota tel. 1505 - 3027

CEMPRO NV / TECHNICA ANTILIANA NV

B.F. GOODRICH AUTOBANDEN EN ACCU'S
KANTOORBENODIGDHEDEN EN SCHOOLMEUBILAIR
GEREEDSCHAPPEN

L.G. Smithboulevard 124 - Tel. 2444 - 2861

VORM

uitgave van de
vakbond leerkrachten
aruba

4e jaargang no. 8

oktober 1973

gehuwde vrouwelijke leerkracht: de strijd duurt voort

Hoewel U middels publikaties in de plaatselijke pers reeds enigszins op de hoogte bent gebracht van de complicaties rond de gehuwde vrouwelijke leerkracht, lijkt het ons nuttig, in ons eigen blad, in het kort het een en ander de revue te laten passeren. Als VLA zijn wij al jaren bezig om te proberen enige verbetering te brengen in de rechtspositie van de gehuwde vrouwelijke leerkracht. Er zijn weliswaar nog altijd personen, die deze pogingen als voortrekkerij beschouwen, die dus bepaalde realiteiten niet willen (of kunnen) accepteren. Het is echter een vaststaand gegeven, dat de vrouwelijke leerkracht een belangrijk deel van het leerkrachtenkorps uitmaakt en in de toekomst zal blijven uitmaken. Feit is ook dat de mannelijke leerkracht (gehuwd of ongehuwd) en de ongehuwde vrouwelijke leerkracht een verzekerde rechtspositie kan krijgen door in vaste dienst te gaan. Deze mogelijkheid bestaat niet voor de gehuwde vrouwelijke leerkracht, waardoor zij, wat haar rechtspositie betreft, in een onzekere situatie blijft verkeren. Van haar wordt verwacht (uiteraard) — hoewel in deze onzekere sfeer verkerend — dat zij optimale prestaties levert, dat zij hetzelfde enthousiasme opbrengt als haar — in haar ogen bevoorrechte — collega's. Om deze redenen begonnen wij als VLA reeds in 1970, bij alle mogelijke gelegenheden, te hameren op verbetering van de rechtspositie van de gehuwde vrouwelijke leerkracht. Dat zij tot nu hadden moeten wachten om een stap vooruit te komen, heeft zijn oorzaken, waar wij hier niet op in zullen gaan. Zeker is dat het actief worden van de werkgroep vrouwelijke leer-

vorm deze maand

De houding die het hoofdbestuur bij een aantal gehuwde vrouwelijke leerkrachten heeft geconstateerd, is niet bepaald een strijdvriendige. Het hoofdbestuur wil niet voor joker staan. De strijd van de vrouw duurt voort - pag. 1 en 2.

•

„Ik vind voor zo'n klas praten erg moeilijk. Je moet ook steeds op de kinderen letten. Ik ben vaak erg moe, omdat ik veel in de rumshop help.“ Hoe kunnen deze mensen nou ooit aan kinderen lesgeven; hoe zijn die lul door de middelbare school gekomen? Kabes durisme bij kwekelingen - pag. 6.

•

Kleutercampagne: veel werk, groot succes - pag. 5.

•

De VLA helpt Nicaragua - pag. 9.
en de FESINA - pag. 3.
3. én de Stichting Kindervakantiewerk - pag. 3.

•

The only „goal“ we ever hear of, is alignment with the Dutch educational system. If indeed anyone knows what the goals of this system are, it still would not make our present efforts less ridiculous than they are. Bruce - pag. 10 en 11.

•

Zijn de regeerders de rotte plekken? Dr. Prins-Winkel had daar haar vinger op moeten leggen. Niemand gaat vrijuit. De secretaris en de penningmeester van onze VLA wensen iedereen slapeloze nachten - pag. 8.

•

Waar ligt de grens tussen de bevoegde, gediplomeerde leerkracht en een volkomen willekeurige kerel? Wat doet Karel Appel op de dr. Martin Luther Kingschool? - pag. 14.

De redactie vergadert weer op 26 oktober a.s. om 8 uur.

Kopy inleveren vóór 27 oktober a.s.

krachten zowel op Curaçao als op Aruba het regelen van de problemen rond de gehuwde vrouwelijke leerkracht heeft versneld en nog meer zal gaan versnellen. De ministerraad die van de dringende noodzaak, de gehuwde vrouwelijke leerkracht recht te doen, overtuigd raakte, verklaarde zich bereid naar oplossingen te zoeken. Al spoedig ontdekte ook zij dat het een onmogelijke zaak was de rechtspositie van de gehuwde vrouwelijke leerkracht los van die van de gehuwde ambtenares te bekijken. De ministerraad, die bereid was ingaande 1 augustus 1973 verbeteringen aan te brengen, benoemde een commissie van personen die bij het onderwijs betrokken zijn, om haar advies te dienen in deze. Deze commissie, onder voorzitterschap van de directeur van het departement van onderwijs, bestond uit vertegenwoordigers van alle schoolbesturen van Aruba en Curaçao, beide bestuurscolleges en van de 2 vakbonden. De taak van de commissie was dus duidelijk: vooruitlopende op de definitieve regeling van de rechtspositie van de gehuwde vrouw in overheidsdienst, regels opstellen met een voorlopig karakter, die ingaande het nieuwe schooljaar (73/74) gehanteerd konden worden. Deze moesten vóór 1 augustus 1973 bij de ministerraad kenbaar gemaakt worden, hetgeen ook prompt is gebeurd. Mede door verkiezingsperikelen is de zaak hierna erg vertraagd. De ministerraad stuurde de stukken rond de 6 september pas naar de beide bestuurscolleges, deze gaan

de strijd duurt voort

van zaken is noodzakelijk omdat hun medewerking onontbeerlijk is, daar zij uiteindelijk de subsidiërende instanties zijn. Uit de krantenpublicaties is het U inmiddels al duidelijk geworden, dat het bestuurscollege van Aruba (blijkens een mededeling van het hoofd onderwijszaken) niet bereid is het voorgestelde door de commissie in zijn totaliteit over te nemen.

Het onbegrijpelijke hiervan is en blijft voor ons, hoe het mogelijk is, dat het hoofd onderwijszaken op 10 september de mening van het bestuurscollege verkondigt, terwijl het bestuurscollege zelf in zijn persverklaring zegt pàs op 12 september de stukken ontvangen te hebben. Zal het bestuurscollege wederom komen met de verklaring: „de ambtenaar heeft persoonlijk gesproken“?

Het bestuurscollege maakt naar onze mening een zeer duidelijke denkfout, wanneer ze meent te kunnen gaan schrappen in de voorgestelde regelingen. Het betreft hier, het zij herhaald, een tussenstap, op weg naar de definitieve regeling van de rechtspositie van de gehuwde vrouw in dienst van de overheid. Deze stap, die het stempel „voorlopig“ draagt, is, wanneer wij met gradaties in deze kunnen werken, *minder* of minder verstrekkend dan straks de definitieve regeling (uiteraard). Om deze reden is het voor een uitvoerende instantie, die werkelijk van plan is verbeteringen aan te brengen in het voordeel van het on-

derwijs in zijn totaliteit, te enen male *onmogelijk* te zeggen, dat bepaalde punten niet realiseerbaar zijn.

Het argument dat het bestuurscollege zal aanvoeren is uiteraard „de financiële consequenties kunnen wij niet overzien.“ Hopelijk klinkt deze zin in uw oren even belachelijk als in de onze. Wat moeten wij van een dergelijke overheid denken, die volmondig erkent niet in staat te zijn om bij benadering te zeggen van welke grootte de financiële „strop“ zal zijn, zo er hiervan sprake is?

Als het b.c. met „financiële consequenties“ bedoelt, dat het bedrag dat het nu betaalt aan salarissen aanzienlijk hoger zal zijn, wanneer de 3-jarige benoemingen zullen zijn doorgevoerd, dan zijn wij een andere mening toegedaan. Het aan salarissen uit te betalen bedrag blijft afhankelijk van het aantal benodigde leerkrachten en heeft met meerjarige contracten niets te maken. Wel is het zo, dat en het b.c. en de schoolbesturen een zekere planning moeten maken voor wat betreft de benoemingen. Is het b.c. misschien hiervoor bevreesd? Deze regelingen doorvoeren zonder verder het benoemingsbeleid in zijn volledigheid onderwerp van studie te maken, kan inderdaad pijnlijke situaties met zich mee brengen.

Bijvoorbeeld wanneer er een overschot aan leerkrachten ontstaat, terwijl ze allemaal een benoeming hebben. Deze situatie heeft zich — door het feit dat telkens weer leerkrachten uit het onderwijs afvloeden — tot heden nooit voorgedaan (er is dus momenteel geen sprake van een reserve), en zal zich ook niet voordoen, wanneer er een goed benoemingsbeleid is. Wanneer U dit artikel leest zijn wij hopelijk verder met de ontwikkelingen in deze materie. Het is echter toch goed op te merken, dat wij alleen kunnen, en zullen bereiken wat wij willen, als wij zelf — zeker de betrokkenen — bereid zijn te strijden. De houding die wij bij een aantal gehuwde vrouwelijke leerkrachten hebben geconstateerd is niet bepaald een strijdvaardige. Wij van het hoofdbestuur zijn bereid in deze en welk andere geval ook tot het uiterste te gaan, maar voor joker willen wij niet staan.

HOOFDBESTUUR VLA •

FESINA monddood?

Onderstaande verklaring van de FESINA is aan alle plaatselijke persorganen aangeboden, doch werd nergens geplaatst. Omdat wij van mening zijn dat ook de FESINA zijn stem mag laten horen, plaatsen wij het artikel hierbij. red.

September 4, 1973

remitido

En coneccion cu e NOTICION EDITORIAL "FESINA ta ataca GWU" den La Prensa 3 september 1973, Directiva di FESINA ta remarka lo siguiente:

1. Na promer lugar aki ta keda claramente demostra na ki clase di nivel Prensa aki na Aruba a jega, unda cu redaccion di courrant cu SABI MEHOR, ta defende bagamunderia di algun suheto cu ta jamanan mas "lider Sindical."
2. Atrobe a keda demostra cu sierto medionan di Prensa ta partidario y no obstante nan "gran sentido di responsabilidad" ta troce noticia y bruhé cu opinion personal di redaccion.
3. Si e comunicado di FESINA ta parce inhumana, anto ta CIEGO tur hende ta na Aruba. Of ta asina jén nan barica ta, cu nan no ta preocupa pa busca loke ta berdad y loque ta wordu cometé inhustamente na e Pueblo Trahador.
4. Mescos cu La Prensa, FESINA ta haja ta bon pa laga e acusacionnan na cuenta di La Prensa te ora cu hechonan palpitante papia pa nan mes.
5. FESINA ta comprende cu La Prensa no por admira ningun instancia cu ta sali na vanguardia di e Pueblo Trahador ya cu La Prensa mescos cu GWU y HWU ta compinchi di tur esnan cu tin custumber di trapa trahadornan.
6. Den caso cu FESINA a actua den e asunto di e welgistanan na McKee SI La Prensa por a haja MAS ocasion pa ataca FESINA cu ta FESINA ta trese tur clase di disturbio obreril loke den e caso aki lo sirbi solamente pa tapa bagamunderianan di e "gran sindicalistanan," marioneta y hasta advisornan di doño di trabao.
7. Si La Prensa no sabi ainda; NO ta nos Isla ta sufri di e manipulacionnan di explotadornan extranhero y nan compinchinan di GWU, sino e Pueblo Trahador cu ta forma e massa mas grandi ariba e Isla.
8. Esnan cu lo lanta bela bai, ta esnan manera La Prensa cu aki na Aruba NO ta wordu redacta NI imprimi, corda pa pone un Bela.

FEDERACION DI SINDICATONAN ARUBANO
(FESINA)

C. D. Richardson, Presidente
A. Chirino, Tesorero

kinder vakantie werk

De S.K.A., Stichting Kindervakantiewerk Aruba wensat wat mer bekendheid te geven aan zijn activiteiten. Het is een stichting die speciaal minder bedeelde kinderen graag een prettige vakantie wil bezorgen. In de afgelopen grote vakantie konden b.v. een kleine honderd kinderen een week kamperen op Washington. Dat kostte de stichting echter wel f. 2,— per persoon per dag. Men wil nu een eigen behuizing gaan bouwen, waar de kinderen van de stichting kunnen kamperen en die ook verhuurd kan worden aan scholen en verenigingen. Op deze manier kunnen de eigen kosten gedekt worden en kan men tot fundraising komen. Om het voor het bouwen benodigde kapitaal bijeen te krijgen, zal men diverse acties ondernemen. Zo denkt men op korte termijn aan een tentoonstelling en daarna verkoop van handenarbeid-producten en aan het houden van een loterij in november. Voor deze zaken vraagt men medewerking van de scholen van Aruba. Personen die nu of in de toekomst medewerking willen verlenen, wordt verzocht contact op te nemen met:

VIOLET PERKINS	Telefoon 6281
LEO FAELES	3416
ELIN VAN TRIGT	2276
JOSE JANSENS	8183
ELLA JESSURUN	3338
ANNE CONRADUS	3582
No lubidá esel!	red.

oscar uyen:

BESTUURS mededelingen

De afgelopen periode is voor het dagelijks bestuur zeer druk bezet geweest, vol vergaderingen, voorbereidingen van vergaderingen en de daaraan verbonden follow-up. Ten aanzien van het belangrijkste probleem, de positie van de gehuwde vrouwelijke leerkracht, moge verzeven worden naar het afzonderlijke artikel van de voorzitter. Slechts een vergadering met het departement van onderwijs kon gerealiseerd worden (zie Tussenvorm). Het contact met deze instantie zal voortgezet worden in periodieke vergaderingen van departement, VLC en VLA. De eerste vergadering zal in de tussenvakantie plaatsvinden. Rest ons slechts de hoop, dat een en ander bij het verschijnen van deze Vorm naar tevredenheid afgehandeld zal zijn en natuurlijk uitgevoerd. Zoals te verwachten was, is de contactcommissie nieuwe stijl nog niet bijeen geweest, terwijl de staten in „staat van ontbinding“ waren, zodat het ontwerp wet basisonderwijs nog niet met de leden van de statencommissie

besproken kon worden. De VLA zet echter (onver)moe(i)jd (elooos) zijn pogingen voort om.....

Verheuging is echter het feit, dat 2 VLA-leden, H. Olga Buckley en H. Gookens zich beschikbaar gesteld hebben voor de INEFORSIN, de educatieve sector van de FESINA. De VLA vergaderde op 22/8 met enkele bestuursleden van de ANAAF over de ANAAF. De ANAAF, de overkoepelende organisatie voor de ambtenarenbonden op de Antillen, bestaat uit de ABVO, VLC, ANAAB, VLA en de bond van gepensioneerden, de BGNA. Het bestuur bestaat uit voorzitter Cova (VLC), vice-voorzitter Eisdens (ABVO)?, secretaris De Vries (VLC) en penningmeester Van Dijk (VLA). De ANAAF draait echter niet, er zijn communicatiestoornissen, of gebrek aan communicatie in dit bestuur en/of tussen bestuur en bonden. Een der bonden overweegt zelfs zich terug te trekken, waardoor van een standpunt t.o.v. de overheid geen sprake meer zal zijn en waardoor de ANAAF ter ziele zal gaan, hetgeen slechts schadelijk is voor elk der partners. Gezamenlijk met de ANAAB

stelde de VLA een lijst van actiepunten op, waaraan de ANAAF nu kan werken. Tegelijkertijd vroegen beide bonden een vergadering aan. Het lijkt de ANAAB en de VLA juist, dat alle overheidswerknemers, dus ook gouvernementarbeiders, in de ANAAF vertegenwoordigd zijn. De opname van BTG (Curaçao) en GABA (Aruba) kan slechts na een statutewijziging geschieden. Tijdens de bijgewoende Fesina-adviesvergaderingen bleek dat ook de Fesina moeite heeft om optimaal te functioneren door o.a. gebrek aan kader en financiën. De huidige bestuursleden zijn veelal reeds overbelast in de eigen bonden. INEFORSIN hoopt nu het zo dringend noodzakelijke kader te kunnen opleiden. Een ander probleem is de houding van de pers ten opzichte van Aruba's grootste vakcentrale. Persberichten van de FESINA kunnen slechts met de grootste moeite geplaatst worden, worden slechts gedeeltelijk geplaatst of verschijnen helemaal niet in de plaatselijke bladen. Hierdoor krijgt de bevolking slechts een eenzijdig beeld. Op de kennismakingsavond met de nieuwe leerkrachten toonden

21 van de 30 leerkrachten hun belangstelling. Op 19 september vond een vergadering plaats met de 3e rangers. Deze groep leerkrachten die reeds enige maanden streeft naar de verwezenlijking van een hoofdtaakcursus sprak zich deze avond uit voor een cursus, voor de nieuwe hoofdtaak. Een knelpunt vormt hierbij echter de 60 dagen hosi- perien. De VLA is echter bezig om dit probleem met alle betrokkenen te bespreken, zodat dit in belang van de betrokkenen en van het onderwijs opgelost kan worden. Pater dr. W. Driessen is inmiddels bereid gevonden als cursusleider op te treden. De vurige wens van deze leerkrachten is, dat de cursus op 1 november a.s. zal kunnen starten. Op 20 september woont de dagelijkse bestuur een vergadering van de werkgroep van decanen bij. Tijdens deze vergadering besprak de werkgroep o.a. het programma voor het bezoeken van instellingen en bedrijven. Een commissie bestudeert de rechtspositie van de decanen. Men onderzoekt bovendien de mogelijkheden om een seminar voor decanen van de grond te krijgen. Dit weekend (30 september) werden we geconfronteerd met het overlijden van de heer F. F. Fontilus, inspecteur voor het basisonderwijs. Het is de VLA een behoefte om de familieleden te condoleren met dit smartelijk verlies.

VORM uitgave van de vakbond leerkrachten aruba

- redactie:** j. juttin, m. wever, g. j. kolmsu, o. uyen, mej. e. polak, f. bayens
- redactieadres:** parade, a 82
- financiële leiding:** o. uyen, rooi bosal 20
bank: a.b.n., banknr. v. 62583 t.n.v. „vorm“
j. en r. de graaff
- layout:**
- tekeningen en omslagontwerp:** j. g. m. strick
- drukkerij:** v.a.d.
- abbonementen (op aruba alleen voor personen buiten het onderwijs):** f. 15,- per jaar.
- voorzitter:** p. e. croes, emmastraat 40, tel. 1790
- secretaris:** c. betram
- penningmeester:** j. van dijk, p.o.b. 517
- leden:** j. j. n. kuiper v.w.o./h.a.v.o.
mevr. c. norder, mavo en pub. rel.
h. ten have, n.o.
mej. t. pengel, b.b.o.
h. oplaat, b.o.
mej. m. pieters, v.o.
p.o.b. 582, oranjestad
commercial building, wilhelminastraat 40,
tel. 4219, via-leden die hier willen ver-
gaderen kunnen de sleutel op het kantoor
afhalen.
- rechtskundigadvies:** u kunt zich wenden tot de heren k. norder,
spaanse lagoenweg 15, tel. 7191 en j. klein,
brazi 23, tel. 7255.

it's
the real
thing

van de sekties

SEKTIE V.O. kleutercampagne groot succes

De kleutercampagne gehouden van 3 mei t/m 11 juni is een groot succes geworden. Van de 22 kleuterscholen op ons eiland hebben 17 scholen een oudermorgen of -avond gehouden. Het totaal aantal ouders dat deze scholen bezocht bedroeg 980. Het viel dit jaar op dat er veel 4-jarige kleuters werden ingeschreven. Een paar scholen

kregen zelfs zoveel aanmeldingen, dat ze een nieuwe klas erbij moesten zetten; o.a. in Oranjestad de Imelda kleuterschool en de Anglo kleuterschool op Madiki, op Tanki

Leendert hebben ze slechts één lokaal en moesten door 't grote aantal leerlingen met het wisselklassysteem gaan werken. Op Santa Cruz hebben ze het aantal om een nieuwe klas erbij te zetten, maar bij gebrek aan een lokaal (ze willen niet met het

wisselklassysteem beginnen) kunnen ze het niet doen. Op Paradera krijgen ze voor het eind van het jaar ook het aantal om een nieuwe klas te beginnen, maar hebben ook gebrek

SCHOOL

Agneskleuterschool	142
Anglokleuterschool	51
Arubanita kleuterschool	83
Aurorakleuterschool	21
Cayenakleuterschool	115
Franciscakleuterschool	48
Imeldakleuterschool	172
Jacintakleuterschool	82
St. Jankleuterschool	
Kukwisakleuterschool	
Luciakleuterschool	92
Rayo di Solokleuterschool	217
Santa Cruzkleuterschool	195
Tarcisiuskleuterschool	56
Te Aworokleuterschool	52
Pr. Beatrixkleuterschool	83
Pr. Margrietkleuterschool	17
Pieter Boerkleuterschool	71
Pr. Irenekleuterschool	31
Pr. Wilhelminkleuterschool	29
Mon Plaisirkleuterschool	93
Gr. von Zinzendorfkleuterschool	68
J. N. Andrewskleuterschool	31

aan lokaal en meubilair. Op Pos Chiquito hebben ze ook een klas erbij gekregen en op Kadushi Largo is een klas geopend met 32 kleuters. Hieronder geven wij het verslag in cijfers:

16/8 1971 16/8 1972 16/8 1973

142	121	121
51	58	81
83	78	81
21	33	52
115	101	113
48	63	77
172	196	201
82	82	82
		32
		52
92	78	83
217	212	231
195	167	207
56	54	69
52	47	48
83	93	95
17	25	33
71	64	63
31	24	26
29	19	24
93	98	91
68	70	52
31	43	60

Aantal kinderen in de leeftijdsgroep:
Percentage ingeschreven kleuters:

1749	1755	1974
2504	2343	2318
69,9%	75%	85,2%

Opmerkingen:
Door afrondingen is getracht het bevolkingsverloop binnen de leeftijdsgroepen zoveel mogelijk te elimineren, zodat de percentages vergelijkbaar geacht mogen worden.
De groei van het aantal ingeschreven kleuters komt voornamelijk voor in de buitendistricten. Er werd een nieuwe klas gevormd op: Angliokleuterschool, Aurorakleuterschool, St. Jankleuterschool, Kukwisakleuterschool en Imeldakleuterschool. De leeftijdsgroepen van 1972 en 1973 zijn nagenoeg gelijk. Dat er in 1973 219 kleuters méér ingeschreven werden mag o.i. toegeschreven worden aan de kleutercampagne, die derhalve zeker succes heeft gehad. De gegevens werden verzameld door frère Bonifacius.

Het aantal kleuters, dat voor de campagne niet naar school ging, bedroeg 620.
Het aantal nieuwe kleuters op alle kleuterscholen samen bedraagt dit jaar 1026.
Wij willen het hoofdbestuur van harte danken voor hun zeer goede medewerking aan onze campagne.

Zomervakantiereizen naar **1973**

NEDERLAND:
In groepsverband van min. 20 pers.
Goedkope enkele reizen. Retourreizen voor maximaal 28 dagen

HAITI:
Port au Prince en Cap Haitien.
Tours en Voodoo ceremonie.
Prijs vanaf Afl. 540,-
8 dagen

MIAMI:
Disneyland (5 dagen), Cape Kennedy, Cypress Gardens, Seaquarium. Inclusief hotel, transport, ontbijt, vrije tickets. Vanaf Afl. 698,-

MERIDA:
Speciaal voor natuurliefhebbers. Inclusief vliegtreis, hotel, tours etc. Los Andesgebergte, 8 dagen.

SURINAME:
Inclusief vliegtreis, alle maaltijden, hotel, tours, minimaal 12 pers. 14 dagen.
Prijs vanaf Afl. 700,-

MADURO REISBUREAU ARUBA

ORANJESTAD - TEL. 3888
SAN NICOLAS - TEL. 5239

KABES DURISME bij kwe- ke- lin- gen

Het „Kabes Duru“-verschijnsel of het niet of moeilijk kunnen leren, komt uiteraard niet alleen bij leerlingen van de basisschool voor. Ook elders, bij het middelbaar, hoger en beroeps onderwijs kunnen we kabesduristen tegenkomen. Nog dagelijks kom je volgende uitspraken in de onderwijswereld tegen:

- „hoe zijn die lui door de middelbare school gekomen, „ze halen het nooit“ (uitspraken over Antillanen aan Nederlandse universiteiten).
- „Julie kwekelingen weten niets meer van de stof die ze op de middelbare school gehad hebben, kunnen jullie daar niets aan doen op de kweekschool?“ „Het peil gaat zenderogen achteruit.“
- „Hoe kunnen deze mensen nou ooit aan kinderen lesgeven, zij zijn zo passief, er komt niets van hen zelf uit, dat was bij ons anders.“

Uit al dit soort uitspraken, een onderzoek zou de moeite waard zijn, blijkt vooroordeel, afbrekende kritiek op elkaars opleiding. Zo'n negatieve sfeer werkt verlamdend en doodt vooral het weinig enthousiasme van de jonge leerkracht-in-wording. En dat in een tijd van veel onzekerheid en zoeken naar nieuwe onderwijsmogelijkheden. „Nos tin kabes duru,“ als wij niet leren samenwerken in het zoeken naar oplossingen voor de huidige problemen.“

Beperken wij ons in dit geval tot de dagelijkse problemen van het kwekeling-zijn. De kwekeling of hospitant van de „pedagogische academie,“ die van week tot week het belangrijkste deel van zijn vorming krijgt in de praktijkschool. Een niet eenvoudige zaak: iemand leren lesgeven. Dit kan veel leermoeilijkheden met zich meebrengen, veel kabes durisme dus. Toch zou er veel meer uit hem of haar gehaald kunnen worden, maar waar liggen de moeilijkheden dan?

Drie vraagpunten, vrij willekeurig en onvolledig, komen hier aan de orde:

- a. Welke concrete problemen signaleren de mentoren?
- b. In welke „sfeer“ krijgen de kwekelingen hun opleiding en welke invloed heeft dat op het leerproces bij het onderwijzen worden?
- c. Wat kan er gedaan worden of welke houding zou de begeleider of mentor kunnen aannemen? Is er zoiets als een strategie?

a. problemen:

Deckers⁽¹⁾ constateert dat de basisschool in veel gevallen nog de belangrijkste gids is bij de praktische vorming van de kwekelingen, terecht overigens! Daarom zomaar wat uitspraken uit de praktijk, die de kwekelingen ongetwijfeld in hun leergedrag negatief beïnvloeden:

- „Hun Nederlandse taalbeheersing is miserabel, bij de meest eenvoudige zinnen stikt het van de fouten.“ „Werd daar niets aan gedaan?“
- „Hoe zijn ze ooit op een onderwijzersopleiding terecht gekomen? Selecteert men daar niet? Hoe komen ze aan het middelbare schooldiploma? Ze weten niets meer van de leerstof die zij moeten doorgeven aan de kinderen.“
- „Jammer dat zij niet net als wij echt kunnen vertellen of boeiend praten, iets wat een kind op de basisschool juist zo nodig heeft.“
- „Ze houden zich nooit aan afspraken. Ik heb al zo vaak gezegd aanschouwingsmateriaal mee te nemen. Leren zij dat op de kweekschool niet of gaat dat ook al over de hoofden heen.“

grawata

Op 1 november krijgt u weer gelegenheid in groten getale uw aanhankelijkheid aan de VLA te betuigen; er zal dan een Algemene Ledenvergadering worden gehouden.

Wat doet zo'n VLA-bestuur nou eigenlijk? 16 aug. j.j.: vergadering hoofdbestuur; 22 aug.: verg. VLA-ANAAB; 29 aug.: verg. hoofdbesturen-sectiebesturen; 30 aug.: verg. met FESINA-raad; 6 sept.: kenningsmakingsavond nieuwe leerkrachten; 10 sept.: verg. VLA-Dep. van onderwijs; 11 sept.: verg. hoofdbestuur-werkgroep vrouwelijke leerkrachten; 13 sept.: verg. hoofdbestuur; 19 sept.: verg. met 3e rangers-hoofdkollegecursus; 21 sept.: verg. dagelijks bestuur.

Uit een repetitie Engels: „Thomas Becket was a very impotent man, because he was the Archbishop.“

Na een vakature van 1½ maand is in de plaats van de heer Alberga de heer J. Welmers als leraar pedagogiek aan de APA benoemd voor de periode dat eerstgenoemde nog niet op het eiland is teruggekeerd.

Tijdens een vergadering van vrouwelijke leerkrachten werden de volgende middelen overwogen: petitie, telegram, protestmars, artikel in de krant, sit-downstaking en ziektemelding.

In geval van ziekte kunt u twee dagen wegblijven zonder een doktersverklaring te overleggen.

Uitzgezonden; door de devaluatie is uw verhuuls- en herinrichtingskostenvergoeding uiteraard meegedevalueerd; het standpunt van de VLA in deze: it's all in the game...

Door het vertrek van Van Galen en het aanstaande vertrek van Du Puy heeft de I.o.m.-werkgroep de facto opgehouden te bestaan.

grawata

- „Ze zijn zo passief, er gaat niets van henzelf uit! Ze hangen maar afwachting rond terwijl met de leiding van de kweeschool is afgesproken dat zij bezig moeten blijven. Wat is dat voor een verschijnsel?”
- „Zij zijn niet graag bij ons op school, dat voel je aan. Misschien houden zij niet van kinderen of zijn ze lui.”

b. sfeer van de onderwijs-wereld en onderwijzers-opleiding:

Sfeer is uiteraard een zeer vaag begrip en toch vrij veel gebruikt. In dit geval slaat het zo ongeveer op de hele gevoels-situatie waarin jonge mensen hun onderwijzerstraining krijgen. Enkele hardwerkende kwekelingen tekenden zo ongeveer de sfeer met de volgende uitspraken:

- „Ik vind voor zo'n klas praten erg moeilijk want het is geen spreekbeurt, je moet ook steeds op de kinderen letten en je wordt zenuwachtig als je zo kritisch bekeken wordt. Ik leef steeds onder stress.”
- „Ik kan buiten school wel goed met kinderen omgaan, maar op de school gaat het opeens niet meer. Komt dat door de taal?”
- „Ik ben vaak erg moe, omdat ik veel in de rumshop of winkel help. Wij moeten soms teveel thuis doen. Er zijn veel problemen.”
- „Wij voelen ons soms niet thuis op de kweeschool, maar ook niet op de kweeschool. Niemand weet dat, en wij weten ook niet hoe het komt. Ook op de kweeschool is ons contact met de leraren te oppervlakkig. Nooit zitten ze in de pauze bij ons.”
- „Ik durf nooit zelf iets te doen, ik weet niet of ze het wel goed vinden dat ik het doe en of ik het wel goed doe. Ik heb vroeger op school al zoveel kritiek gekregen.”

Uit vele ontmoetingen met kwekelingen leer je hun situatie kennen. Misschien is voor hen de onderwijzersopleiding hier als TRAININGSMODEL niet aangepast. Veel mentoren vertellen ook dat de situatie waarin zij zijn, hun lessen moeten voorbereiden totaal anders is dan die zij op de kweeschool kenden en begrijpen de problematiek enigszins. Zo stellen zij: De opleiding veronderstelt nl. niet alleen intellectueel-theoretische capaciteiten, maar juist GEDRAG en HOUDING. Ze zijn te weinig creatief, actief en organisatorisch ingesteld. Ze weten de weg op het eiland niet te vinden (om boeken en lesmateriaal te verzamelen), ze werken niet in groepen samen aan lessen, het lijkt wel of sommigen nog nooit bv. broertjes of zusjes hebben geholpen. Misschien ligt het aan de opvoeding en cultuur...? In ieder geval is het evident dat hun situatie totaal anders is

dan die van in Nederland opgeleide Nederlanders en Antillianen. Ook de situatie „thuis” kan problemen geven. Ze worden te veel ingeschakeld bij andere werkzaamheden, ze komen uit te noemen „bureau-loze” milieus, d.w.z. geen boeken, kranten, lidmaatschappen van de bibliotheek. Mogelijk slaan de laatste voorbeelden op uitzonderingen, maar de sfeer waarin geleefd wordt beïnvloedt in elk geval de lesge-dragingen. Die algemene sfeer kan omschreven worden als „een-leven-dat-zich-op-een-bepaalde-manier-buiten-afspeelt.” Zou de strategie van een opleiding zich daaraan kunnen aanpassen?

c. strategie:

Leren geschiedt het beste in een „ACCEPTANT CLIMATE”⁽²⁾, een leer-sfeer of leerlimaat waarin de lerende (kwekeling of hospitant) het gevoel heeft aanvaard te zijn. Begrip voor zijn „(cultuur)persoonlijkheid” en „(cultuur) situatie.” In een (toch) kritische (!) werksfeer hoeft er geen angst te bestaan om fouten te maken. Wijzen op taalfouten of onjuist lesgedrag wil dan niet zeggen „bedeligen;” het een jaar op praktijk of theorie moeten overdoen moet niet door „gezichtsverlies” leiden tot verbittering of haat. Dat zou binnen de strategie geleerd moeten worden! Door een opbouwende relatie kan veel schade worden voorkomen en dat kan betere leerprestaties met zich meebrengen. De basisfout is het beoordelen van de gedragingen en houdingen door een Nederlandse bril. Daarmee hangt samen de fout dat het beoordelen door een aangepaste bril wordt opgevat als het „de mensen gemakkelijker maken.” Het gaat uitsluitend om het uitgangspunt. Vanuit een vertrekpunt dat de leerling niet vreemd is moeten zo hoog mogelijke eisen gesteld worden. Waarom zou lesgedrag hem zo vreemd en anders moeten zijn? Verkeersgedrag en organisatiegedrag is per land anders. Zo ook is lesgedrag in overeenstemming met de totale „levensstijl” van de mensen. Hier wordt zo vaak op Franse wijze ingehaald op de weg, terwijl Rome het niet haalt bij de verdere „soepele gedragingen in het verkeer.” Het onderwijs in Nederland wordt steeds model-

matiger, steeds technischer. Past zoiets hier in deze omgeving? Een wat af-wachtende houding kan leiden tot bv. een geduldig onderwijzer. M.i. is het belangrijker de spanningen weg te halen, waardoor beter gewerkt kan worden:

- voor een goede band met de klas zou de kwekeling af en toen een kort verhaaltje in het Papiamentu of Engels moeten vertellen (af en toe!), zoals Marva Marquez ervaart.
 - hij zou de klas moeten verzorgen en inrichten zodat hij zich thuisvoelt. Hij mag niet „eenzaam” zijn, hij moet in het team worden opgenomen.
 - hij zou veel met mentoren moeten spreken in een ontspannen sfeer.
 - hij zou gestimuleerd moeten worden zijn oude kennis weer op te halen van de middelbare school. Typisch is dat men veel boeken nog steeds verkoopt na het examen, maar nog erger is dat men niets meer weet. Dressuur en schijnresultaten?
- Door de vele vooroordelen wordt een baan in het onderwijs tot een frustratie-carrière bij uitstek. Vele uit de praktijk gegrepen uitspraken typeren de negatieve sfeer waarin de kwekeling zich moet ontploien:

- „Ik hoop niet dat die macamba-kwekeling denkt dat hij een onvoldoende kreeg omdat ik Surinaamse ben. Ik meen het goed met hem.”
- „Waarom beoordeelt U mij zo zwaar? Omdat ik macamba ben?”
- „Ik moet hem wel voldoende geven, wij Arubanen mogen elkaar niet afvallen.”
- „Als hij in Nederland was zou het onvoldoende zijn, maar voor hier gaat het wel.”
- „Je moet je niet aanpassen. Antillaneren is het de mensen gemakkelijker maken.”
- „Die macamba heeft mij onvoldoende voor praktijk gegeven, ze doen dat alleen omdat ze weten dat zij weg moeten.”
- „Ze hebben te weinig achtergrond en dan nog opleiding op het eigen eiland: erger kan het niet.”
- „ze willen gewoon niet werken, ze leuteren te veel.”

Negativisme en vooroordeel verlammen. Juist in deze fase van onzekerheid over de nabije toekomst zijn samenwerkingsvormen urgent eisen om tot betere leerresultaten te komen. Nos fin CUERO DURU? G. J. KOLMUS

(1) A. Deckers: Modellen van begeleiding en beoordeling van kwekelingen bij hun praktische vorming (Pedag. Studijn, jaarg. 47 nr. 7/8; 1970).

(2) Prof. dr. ir. P. C. van de Griend: Leiderschapsvormen in de schoolklas (Gron. 1971).

(3) Dr. A. J. M. Vossen: Zichzelf worden in menselijke relatie (Haarlem 1970).

de vinger op de

ROTTE plek

tekst:
c. w. a. betram, secr.
en
j. van dijk, penm.

Het interview met mevr. dr. A. C. Prins-Winkel in het septemernummer van Vorm roept een aantal vragen op die wij wel graag zouden willen beantwoorden. Via de geponeerde stellingen: „Het basisonderwijs faalt voor 80% van de bevolking” en „De Antilliaanse school is onvoldoende ingesteld op de noden van de Antilliaanse leerlingen en dient derhalve de Antilliaanse gemeenschap onvoldoende,” komt dr. Prins tot de conclusie, dat de voornaamste (enige?) reden hiervoor is: „het gebruik van Nederlands als instructietaal”.

Gezien de vele stukken die het afgelopen jaar in de pers zijn verschenen, zou de hele onderwijswereld hevig in beroering dienen te zijn na deze uitspraak. Het interview zou de bekende druppel in de bekende emmer moeten zijn. We vrezen echter dat er een „hole in the bucket” zit en dat alles weer verder gaat op de welbekende manier.

Teleurstellend is het te vernemen dat op de vraag naar de verantwoordelijke instanties voor deze situatie, dr. Prins geen duidelijk antwoord durft te geven en zelfs de regeerders probeert schoon te praten. O.i. had zij de moed moeten bezitten om duidelijk de vinger op rotte plekken te leggen. Ze stelt wel duidelijk dat het systeem niet deugt. Maar dat veranderen we niet door Papiaments als voertaal in te voeren. Het systeem in zijn totaliteit moet op de helling en op sociaal terrein dient het nodige

werk verricht te worden (armoede, gezinsstructuur, culturele veranderingen etc.).

Wie draagt echter de verantwoordelijkheid hiervoor? Waarom wordt er niets gedaan? Mevr. Prins over de ambtenaar: „... geen visie ... ; ... ze zien het niet ... ; ... lange historische weg ... ” Degenen die leiding zouden moeten geven aan deze noodzakelijke verbetering, doen het niet, kunnen het niet en/of willen het niet!

We leven op de Antillen met de fictie, dat ons peil gelijk moet zijn aan het in Nederland gewenste peil en dan nog volgens een Nederlands systeem, waarbij men zich kan afvragen of dat systeem in Nederland functioneert, laat staan *hier* kan functioneren.

Inspecteurs, die een geweldige invloed ten goede op het onderwijs kunnen hebben, dienen zich aan als „wetshandhavers” (Law and Order). Zij eisen „een saai leerplan en een saai lesrooster.” Want het staat in de wet van 1935

Waar blijven de wetten voor het kleuteronderwijs, het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs? In de la van een bureau in een aircokantoor? Laat de leerkrachten maar voor de klas staan zwetsen, zonder duidelijk beleid van die aircóheren. Het lijkt wel of ze alleen formulieren kunnen produceren.

Al drie jaar lang probeert de VLA de contactcommissie voor het onderwijs leven in te blazen. Brieven, telefoontjes en telegrammen zijn verzonden, afspraken zijn gemaakt, maar het functioneert nog steeds niet. De leerkrachten zijn misschien gefrustreerd, maar dat was dan onafwendbaar. Elke poging tot verbetering, verandering loopt spaak door gebrek aan medewerking en visie!

Er is een gezegde: „Elk volk krijgt de regeerders die het verdient,” maar ons volk verdient beter. Gezien het feit echter dat steeds weer blijkt, dat elk initiatief van de vakbond met wantrouwen wordt bekeken, men gesprekken uit de weg gaat en na overleg, de afspraken niet honoreert, zien wij de toekomst somber in.

Hoewel de VLA van mening is dat alle verantwoordelijke instanties (regering, statenleden, functionarissen van het departement van onderwijs, schoolbesturen, eilandelijke overheden) falen door gebrek aan beleid, gebrek aan bereidheid tot luisteren naar anderen etc. etc., gaan ook de leerkrachten niet vrijuit. Gezien hun

goed zien én
er beter uitzien

SP
opti

De VLA en de ramp in Nicaragua

positie en werk blijven zij verplicht al het mogelijke te doen om de best mogelijke resultaten in de huidige situatie te bereiken en pogingen in het werk te stellen om iets te verbeteren.

Resumerende hoopt de VLA dat een ieder in het algemeen, maar de leidinggevenden in onze maatschappij in het bijzonder, stapeloze nachten zullen hebben of krijgen ten gevolge van dit interview.

De VLA heeft bewezen daadwerkelijk te willen werken in het belang van het Arubaanse kind. DE verantwoordelijke leiders dienen echter de „tools“ te geven, opdat de onderwijzers hun taak met meer plezier en betere resultaten kunnen uitvoeren.

De grootte van de school, die door de VLA financieel gesteund wordt, voor de aardbeving: 517 leerlingen, na de ramp ruim 700 leerlingen. Tak van onderwijs: basisonderwijs voor jongens en meisjes, zes leerjaren. De school is gevestigd in een apart gebouw, het klooster staat aan de overzijde van de straat. Schooltijden: voor de aardbeving van 8 tot 1 uur, na de ramp van 8 tot 1 en van 1 tot 6 uur. Men werkt momenteel met twee groepen. Het milieu waaruit de kinderen komen, welke de school bezoeken, is voor 80% behoeftig en 20% middenklasse; deze 20% zijn vooral na de ramp naar deze school gekomen, aangezien er in de omgeving meerdere scholen verwoest zijn. De school staat open voor alle kinderen, ongeacht geloof, hoewel de meesten R.K. zijn, aangezien Nicaragua zo goed als geheel katholiek is. De niet katholieke kinderen bedragen momenteel 1 tot 2%, zij worden normaal geaccepteerd. De omvang van de schade aan het gebouw is geschat op \$ 400.000,— (NAFl. 100.000,—). De schade aan leermiddelen \$18.000,— tot \$20.000,— (± NAFl. 5.000,—). Men heeft hiervan nog veel kunnen redden door de activiteit van de leerkrachten. De schade aan het meubel

bilair bedraagt zeker \$20.000,— tot \$25.000,—. Door van de brokstukken van twee of drie stoelen weer één bruikbare te maken, kan men voorlopig in de noodlokalen vooruit. Het meest geholpen zouden zij zijn met stoelen voor de leerlingen. Dit zijn stoelen met leuning en aan de rechterzijde een schrijflank gemonteerd, dit is het meest gangbare schoolmeubilair in deze landen. Ja, waar kan men die bestellen? Hier, waar de hele stad ontwricht is en waar de zakenlieden hier of daar in de buitenwijken van de stad een plaatsje hebben kunnen bemachtigen, of in een andere plaats, is dat niet zo simpel. De Zusters hebben bij een timmerman ter plaat-

se, geen grote zaak, prijs opgevraagd en de een zou ze maken voor \$ 50,—, een ander wilde het doen voor \$ 40,—. Als ik dan deze prijzen vergelijk met een andere school waar men voor dit soort stoelen \$ 80,— betaalde — zij zullen van iets betere kwaliteit zijn — geloof ik dat men er niet op uit is om te overvragen. Aantal 300, dus 300 x \$ 40,— is \$ 12.000,—. Verder vroeg men om zo mogelijk herstel van de schoolbibliotheek, de schade hieraan is geraamd op \$ 15.000,— (NAFl. 3.750,—). Als derde verlangt op de lijst stond sportmateriaal dat geheel verloren is gegaan. Hiervoor werden bedragen geraamd als volgt: volley \$ 1.000,— (NAFl. 250,—), baseball \$ 1.000,— (NAFl. 250,—), voetbal \$ 300,— (NAFl. 75,—).

Zoals ik reeds schreef is het momenteel moeilijk om juiste adressen op te geven van zaken en materialen, van buitenaf invoeren is hier ook moeilijk, ten eerste om alles te regelen voor de invoer en daarnaast is er een enorme hoge invoeraccijns. Om een voorbeeldje te geven, we kregen eens een pakket gebruikte kleding opgestuurd. Invoerrechten meer dan \$ 400,—. De inhoud was m.i. niet meer waard dan \$ 400,—. Derhalve lijkt het mij het makkelijkst, als u controle wilt hebben, dat het geld ook voor het doel besteed wordt waarvoor het gegeven werd, om facturen op te vragen. Ik kan er wel als mijn mening bij schrijven, dat deze zusters een zeer bescheiden indruk maakten, ook met het opgeven van hun schade. Ze maakten ook een actieve indruk. Met hulp uit de Verenigde Staten zijn zij met de opbouw van de lokalen al weer zover, dat ze in oktober gereed zullen zijn. Het zou prachtig zijn als de VLA tegen die tijd zou kunnen helpen met het meubilair of zo. Bijgaand sluit ik enkele foto's in van de school na de aardbeving. Wat er nog overleefd stond moest gesloopt worden vanwege de breuken etc. zodat men vanaf de grond weer moest beginnen.

F. Soontliens, Casa Cural,
El Viejo, Nicaragua, C.A.

FRITZER + FUHRMANN

ca moderna

JUDGING STUDENT PROGRESS

continued
by R. MURRAY THOMAS
•
C. A. BRUCE
(to be continued)

Chapter II. STATING GOALS.

The core of the problem: OBJECTIVES. In the problem of evaluation the real fault lies in many cases in the way objectives are stated.

1. Objectives focus on:
 - a) What the teacher aims to teach.
 - b) The topic or subject matter.
 - c) What the student learns.

Many educators have found that stating goals in terms of the learner (c) is the more profitable approach.

Reasoning: EDUCATION IS A PROCESS OF CHANGING BEHAVIOR. (Change non-readers into readers, non-writers into writers, children who fight and argue into children who work together effectively).

Note: Behavior is used in its psychological sense, meaning any action whether physical, mental or emotional.

The final goal of the school is therefore to produce persons whose behavior has changed.

Objectives are stated by describing the type of behavior characteristic of the person who performs successfully. Since it is the student's behavior which we seek to change, goals should preferably be stated in terms of the learner.

2. Specificity of objectives.

Objectives should be as specific as possible. We can achieve this by breaking down topics into subtopics, which can be further broken down into the skills and behaviors of which they are composed.

Example from the book.

The Student communicates adequately. (Can be broken down in the following manner).

- a) Reads
 1. Understands newspapers.
 2. Appreciates literature.
- b) Writes
- c) Listens
 1. Understands directions given in school.
 2. Understands issues in debates on controversial topics.
 3. Appreciates literature.

d) Speaks

Appreciates literature is too general: it involves understanding and liking.

Understanding literature can be further broken down into the following behaviors: (5th grade)

1. Relates the plot sequence in a story or play;
2. Describes the character traits of the main characters in the story;
3. Accurately locates the locale of the story on a map, if a definite geographical area is involved in the tale; etc.

And liking literature in the following manner:

1. The pupil voluntarily secures books to read;
2. Discusses with others what he has read;
3. Suggests that others read books he has enjoyed;
4. Voluntarily spends some free time reading.

After the objectives have been stated specifically, the teacher should then seek methods (materials) which would help the student to pursue the goals, and evaluation techniques that would enable him to judge students progress

toward these goals.

One of the problems of judging behavior is that not all behavior can be directly observed. Behavior can be evaluated on three levels.

1. Judging direct behavior (on the behavioral level). On this level we can judge knowledge of arithmetic, of reading, action in group work or play, etc.
2. On the planning level (indirect method). The teacher must judge what the student would plan to do rather than his action (a compromise position). The teacher assumes and hopes that the student will act as planned.

Example: Does the student sterilize water when its fitness for drinking is in doubt? The teacher will not have adequate opportunity to judge this directly. The teacher would want to know if the student knows how to act in the given situation, and hopes that he will plan to act in accordance with this knowledge, and really will act according to this plan.

3. The understanding level.

This behavior can be judged neither on the planning nor the behavioral level. Such objectives are called understandings.

Some typical objectives of this type (social studies).

The student

schelpstraat 4 - 6
oranjestad
tel. 3886

sportshop antiliano n.v.

attentie!!

UIT VOORRAAD LEVERBAAR:

BOETSEERSCHIJFJES
GLAZUUROVENS
POTTENBAKKERSDRAAISCHIJF
GLAZUURSPUITEN
TEMPERATUURMETERS
en andere hulpmaterialen

CHAMOTTEKLEI

diverse kleuren in grof en
fijn in broden van 10 kg.
fls. 6,50

GIETKLEI

in emmers van 10 kg.
fls. 7,50

MODELGIPS

per 5 kg. fls. 5,75

Verder:

STAPELMATERIALEN

drieangels (in 3 maten)
stapelplaten
ovensteunen

- Understands the structure of government;
- Understands the need for government;
- Understands how candidates are elected;
- Understands how public opinion is formed;
- Understands world interdependence.

The student who *understands* can explain or tell accurately.

Understandings are relatively easy to measure; they can be measured by the traditional school tests (oral or written). The teacher *assumes* that the person who under-

stands are not clearly defined. The clearer our goals are defined, the more accurately we can measure our progress toward these goals. The setting of goals is indeed the core of the problem.

How are goals set? Objectives are *value judgements*, and should stem directly from what we believe, the meaning we attach to life, a certain ideology. We are then able to set norms or standards, which within the context of our system of values, are considered desirable and acceptable. The question is therefore *not* how much factual

evaluation

stands will use this knowledge at appropriate times in his life. *Understandings* should lead to adequate *plans* and thus adequate *behavior*.

Evaluating on this level, however, is a less secure procedure for judging changes in a person's life than evaluating on the planning or behavioral level.

Problems of predicting the future.

The problem: Successfully stating *today* the exact behaviors children will need to be able to carry out *tomorrow, next year* and during the *next few decades*. We no longer live in a *static*, but in a *dynamic* society, where scientific, industrial and social changes are amazing.

The educator faces this conundrum: He knows

- a) That the more specific he states his teaching goals in terms of behaviors, the more surely the school can teach and evaluate.
- b) That on the other hand, the educator cannot know for sure what behaviors will be needed in the future, so he cannot be as specific as he would like.

TODAY'S EDUCATION MUST PRODUCE PEOPLE READILY ADAPTABLE TO CHANGE. In certain areas the school must seek to teach *general principles*.

We must agree that though this approach to testing may be new to us, it is logical and well structured.

Evaluation does not start with a test, adapted or otherwise. We cannot evaluate what we do not teach, and we cannot move toward certain goals (teach) successfully, if those

knowledge, but what kind of person we need, and I might add: in the evolving Caribbean situation.

Beside setting standards, we must also know the distance that separates the learner from the desirable standard, for it is within this *gap* that education must take place.

Knowledge of the learner is therefore imperative. We must know this child: his interest, his aspirations, his needs, and possibilities. We should also know the changing society in which he lives; this is made even more difficult by the fact that we live in a society that is about to undergo a major (traumatic) change in the near future, in spite of the tenacity with which many of us cling to the discredited past.

The problem therefore goes *beyond*, and much deeper than the matter of *success* or *failure* within the present system.

The only "goal" (and a sacred one at that) we ever hear of, is *alignment* with the Dutch educational system. If indeed anyone knows what the goals of this system are, it still would not make our present efforts less ridiculous than they are. On the other hand we see that both the child and its society, of which it is a product, and which are inescapably the starting point (or should be) of our educational endeavours, are uncerimoniously set aside.

How can we fill this *gap* or *need*, when we have neither a conception of where we should start, nor where we should end???

kwaliteitsartikelen

*U weet het
trouwens
bij*

ARUBA TRADING COMPANY

eisenpakket

1. Indexering

- a. De laagst gesalarieerden geven procentueel meer uit aan primaire levensbehoeften. Er dient daarom een betere interpretatie gegeven te worden aan het Indexcijfer bij aanpassing van de salarissen (nl. naar rato van de gestegen kosten van het levensonderhoud; vooral t.o.v. de primaire levensbehoeften).

OPM.: Zowel de ANAAB als de VLA zullen met een voorstel tot wijziging van de Indexering komen.

- b. Voor-indexering, rekening houdend met de absolute stijging van het voorafgaande jaar.

OPM.: Mocht blijken, dat de nadelen van een eventuele voor-indexering groter zijn, dan de voordelen, dan dient er gestreefd te worden naar een aanpassing, meerdere malen per jaar (trendmatige uitkering).

2. Vakantieregeling

- a. Verhoging van de vakantietoelage van 5% naar 10%.

OPM.: De vakantieregeling dient ter vervangning van de oude verlofregeling. 1 maand salaris is $\pm 8\%$.

- b. Socialisering van de vakantietoelage door het invoeren van een glijdende schaal van 5% voor de hoogst gesalarieerden tot 10% voor de laagst gesalarieerden.

3. Personeelsraad en dienstcommissies

- a. Personeelsraad; doel: uniformiteit zowel in functie, als in salariering en in bevordering.

OPM.: Dit is reeds toegezegd, doch nimmer uitgevoerd.

- b. Dienstcommissie; doel: inspraak in het beleid van een dienst; komen tot o.a. betere verdeling van arbeidstaken; bevordering communicatie, etc.

4. Bevordering studiezijn

- a. Het waarden van de Antilliaan bij de overheid en de erkenning van de door de Antilliaan behaalde diploma's.

OPM.: Doel: te komen tot een werkelijke gelijkstelling.

- b. Bevordering van overplaatsingsmogelijkheden en uitwisselingsmogelijkheden, zo nodig naar andere eilandgebieden of diensten voor het volgen van opleidingen.

OPM.: b.v. rechtshogeschool, h.t.s., sociale academie.

- c. Training on the spot: Training van ambtenaren door ambtenaren onder diensttijd. Het geven van studiefaciliteiten, o.a. door het geven van een andere, lichtere functie.

Het geven van faciliteiten voor het studeren onder diensttijd.

- d. Betere functiewaardering en taak-analysen. Bekend maken van de oansen, waaraan voldaan moet worden voor bekleding van een functie.
- e. Een correct benoemings- en bevorderingsbeleid.
- f. Afschaffing van benoeming van jonge arbedskrachten; die een of ander diploma van vakbekwaamheid hebben behaald, in de rang: leerling.

5. Tijdelijke dienst - vaste dienst

- a. Proeftijd telt als tijdelijke dienst. De tijdelijke dienst mag maximaal 2 jaar duren. Een proeftijd mag slechts 1x met dezelfde periode verlengd worden, daarna volgt vaste dienst of ontslag.

- b. De aanvraag voor vaste dienst dient binnen een redelijke termijn (b.v. van 3 maanden) afgewerkt te worden.

6. Ziektenkostenregeling

Bij ziektekosten worden de totale kosten door het Gouvernement rechtstreeks aan artsen, hospitaal, botica's etc. betaald. 10% wordt daarna, eventueel in termijnen (indien de Invordering een bepaald gedeelte van het salaris te boven gaat) van de werknemer teruggevorderd.

7. Pensioenregeling

Herziening van de pensioenregeling; waardevastmaking van het pensioen; verhoging van de maxima.

8. Compensatie voor achtergeblevenen bij overurenregeling

OPM.: een leder, die f. 7,50 per uur krijgt, dient in aanmerking te komen voor de gewone overurenregeling. Het L.M.A. dient hiertoe gewijzigd te worden.

9. L.M.A.

Het L.M.A. dient aangepast te worden aan de moderne eisen des tijds.

10. Vakantieregeling

(bultgewone vrijstelling van dienst) De vakantieregeling dient aangepast te worden, zodat internationale vakbondsactiviteiten als cursussen en seminars mogelijk worden.

11. Waarnemingsperiode

Verkorting van de periode van 60 dagen genoemd in art. 25 van het L.M.A.

OPM.: Dit art. was gebaseerd op het buitenlands verlof. Nu het buitenlands verlof vervallen is, dient deze periode teruggebracht te worden tot 14 dagen.

12. Pensioenvervangende verzekering

Ambtenaren, gelijkgestelden en werkliden, die vanwege het geringe aantal werken niet in pensioengerechtigde dienst kunnen komen, dienen een vergoeding te ontvangen voor het afsluiten van een „pensioenverzekering“ naar rato van 25% van de fictieve pensioengrondslag.

13. Afkoopverlof

De afkoop van het verlof (Curagaoesch Verlofreglement 1946) dient in één bedrag uitbetaald te worden, dit in verband met de steeds voortdurende de-

14. Kindertoelage

Meer sociale regeling van de kindertoelagen. Eveneens afstappen van percentages.

EISENPAKKET

V.L.A. - A.N.A.A.B.

t.a.v. de structuur van de A.N.A.A.F.

1. Structuur A.N.A.A.F.

- a. Naamswijziging A.N.A.A.F.

OPM.: b.v. Federashon di Trahadonan di Gobierno na Antilla, afkorting: FETGONA of iets dergelijks (FedeTraGoNa). Federashon Antiyano di Trahadonan di Gobierno (FANTRAG).

- b. Statutenwijziging
Volgens V.L.A. en A.N.A.A.B. dient de A.N.A.A.F. opgesteld te worden voor allen in overheidsdienst werkzaam zijnde. Dit betekent o.a. toetreding van B.T.G. en G.A.B.A. De statuutcommissie dient op zo kort mogelijke termijn met voorstellen hiertoe te komen. Aangegeven als vertegenwoordiger van de V.L.A.: J. Kuiper, Piedra Plat 24, Tel. 8534.

2. Vertegenwoordiging bij G.O.

Bij het G.O. dienen A.N.A.A.F.-vertegenwoordigers als adviseurs en/of toehoorder aanwezig te zijn.

3. Communicatie

Betere communicatie en voorlichting intern t.o.v. de aangesloten bonden.

VLA-ANAAB

Om muziek in de samenleving te kunnen bespreken, moeten we weten waaruit onze samenleving bestaat. Hoe is ons milieu; waar komen de liederen vandaan? Komen de liederen die op school gezongen worden, uit onze samenleving of zijn het aangeleerde liederen van een andere cultuur. Dit is heel belangrijk. Onze samenleving bestaat bijna helemaal uit muziek. We zijn muzikaal aangelegd. Dit kan men zien aan hoe ons jaar verdeeld is. Ons jaar met al zijn kerkelijke feesten, met al zijn muziek. Wat voor muziekinstrumenten gebruiken wij? We hebben de gitaar, de cuatro en nog veel meer. Laten we eens gewoon kijken naar ons jaar, dus van nieuwjaar tot en met kerstmis. Hoeveel feesten maken we niet met die gebonden zijn aan ons jaar en daarnaast hebben we nog de gewone feesten die gevierd worden.

Ik zeg altijd: „De wereld verandert en de muziek verandert mee.” Muziekinstrumenten die

muziek in onze samenleving

we vroeger gebruikten, vindt men nu sporadisch. De grote tamboe, bespeeld met twee stokken, een Arubaans eigen, ziet men niet meer. Er was tot een jaar geleden nog iemand die hem bespeelde in de „Conjunto Folclórico Arubano.” Men hoort niets meer van hen. Ik herinner me nog goed hoe vroeger ieder week-end muzikale shows gehouden werden. De zaal was altijd stampvol. Mensen kwamen kijken naar wat de artiesten te bieden hadden. Hieraan kon men zien dat onze gemeenschap graag een avond vrij maakte om naar muziek te gaan luisteren. Nu houdt men zulke avonden niet meer. Er waren ook nog „tambu-avonden”; nu gebeurt dit zeer zelden. De meeste avonden worden tegenwoordig besteed aan de film of de televisie. Onze kinderen laten ons zien dat het Arubaanse volk echt muzikaal aangelegd is. Hoeveel van hen spelen geen instrumenten en de meesten meer dan één. De meesten kunnen geen noten lezen, maar hun gevoel voor het bespelen van een instrument is zeer groot. Kijk maar naar „Padu del Caribe.” Hij heeft de Arubaanse wals naam gegeven in het buitenland. Wie zegt dat deze wals in driekwarts maat moet worden gespeeld, zijn doorgewoonden mensen die de Europese cultuur willen overbrengen op onze muziek. Onze muziek heeft veel en veel variaties die je alleen maar meekrijgt als je hier geboren bent of heel lang op het eiland hebt gewoond. Onze muziek is heel anders dan die van Curaçao en Venezuela die dichter bij ons eiland liggen dan Europa. Onze dans is een heel andere dans dan die van Curaçao en Bonaire. Wij vieren niet eens dezelfde feesten. De eilanden verschil-

len veel van elkaar. Ik wil eigenlijk laten zien hoe verwaarlozing al begint in de samenleving. Luister maar eens goed naar onze „cah'i orgel” en dan naar de Curaçaose muziek of „cah'i orgel.” Ze verschillen veel. De dansers van de „cah'i orgel” hier, dansen anders dan die van Curaçao. Niemand gaat over kijken wat betreft muziek op het eiland. De meeste jonge mensen die hieraan iets willen doen, hebben in een Europees land gestudeerd en brengen met zich mee aspecten die ze in onze samenleving realiseerbaar willen zien. Maar behoren deze aspecten in onze cultuur of geven we onze cultuur de Europese „touch”? Ik geloof eerder een Europese „touch”. Onze kinderen krijgen hierdoor misschien wel goed muzieklles, maar dan moeten deze muziekllesgevers de Arubaanse muziek wel achterwege laten. Langzamerhand wordt, als er Arubaanse muziek gegeven wordt met de Europese „touch”, de Arubaanse muziek amorf. Allertie nieuwe en onangepaste aspecten zullen onopgemerkt in onze muziek komen. We zullen het niet inzien maar wel voelen. Wij hebben hier ieder jaar nu een „tumba-contest” op het eiland. Ik vind dat het „tumba-contest” niet past bij de Arubaanse muziek. Dit doet de zangers en componisten liederen componeren, waarvan ze niet weten hoe ze eigenlijk in elkaar gezet moeten worden. Dit doet de „tumba” geen goed en de eigenlijke Arubaanse muziek wordt achterwege gelaten. Hier kan men al zien hoe muziek verwaarlozing al in onze gemeenschap ontstaat. Als het hier gestimuleerd wordt, dan wordt het ook zeker gedaan op school, waar de meeste liederen bestaan uit Europese deuntjes. Ik begrijp wel dat dit komt door de leerkrachten die we op onze scholen hebben. Maar waarom maakt men geen gebruik van vakleerkrachten. Dit komt omdat men muziek niet zo belangrijk vindt op de scholen. Er moet een keer een campagne gehouden worden om onze muziek weer op peil te brengen. Ik geloof dat als het zover is, wij allemaal wel een helpende hand willen bieden. Als muziek verwaarloosd wordt op onze scholen, dan kan het nooit gestimuleerd worden in de gemeenschap. Met al de „beatbands” die we nu hebben, kan men ook zeggen dat onze muziek al grotendeels verdwenen is. Bijna alles is ver-amerikaniseerd. We kunnen toch onze muziek op school stimuleren, zodat het niet helemaal verdwijnt.

Etty Toppenberg •

inderdaad . . . uniekin binnen het koninkrijk

Onder de kop: uniek binnen het koninkrijk, verscheen in mei 1973 een redactioneel stuk van de heer F. Bayens. Versierd met enige foto's werden interviews afgenomen van betrokkenen bij de lerarenopleiding voor het technisch onderwijs. Uiteraard moest er links en rechts tegen schenen getrapt worden. Waarschijnlijk een eeuwigdurende behoefte om al het andere, het anders denkende en het anders zijn af te kraken. Poging tot zelfbehoud? Voor voor psychologen en pedagogen, hoewel ook deze vakbroeders bepaald niet vrijuit gingen in de interviews. Niet als reactie op, maar meer als visie, wil ik enkele kanttekeningen plaatsen. Vooral over die 20 lessen voor de klas door studenten. De APA zal wel jaloers zijn op deze voor haar studenten meest ideale vorm van onderwijs. Ondervinding is de beste leerschool en de problemen die de student zelf ondervindt kunnen direct besproken en uitgerafeld worden. Bezien vanuit het zittende lerarenkorps komt er echter een andere conclusie. Waar ligt de grens tussen de bevoegde, gediplomeerde leerkracht en een volkomen willekeurige kerel voor de klas? Waardoor wordt nauwkeurig bepaald welk gebied van de bevoegde leerkracht is en waar leidend dilettant, inclusief rijkssubsidie kan rondknoeien? Wordt die grens bepaald door de psychologische dienst? Dan treedt de psychologische dienst ver buiten zijn bevoegdheden . . . en zo slim is die psychologische dienst wel, dat ze dat absoluut niet doet! Het geschikt achten om leraar te worden is niet hetzelfde als het geschikt zijn. Bij de medicus ligt de zaak scherper. Je wordt niet op een menselijk lichaam losgelaten alvorens de bul gehaald te hebben. Overtreding wordt belond met een poosje Dakota. Accoord, een menselijk lichaam is verschillend van een kinderziel. Het gaat mij echter hoofdzakelijk over het rechtspositionele principe. De krullenjongen moet van de freesbank afblijven, hij zal eerst een erkend frezer moeten worden. Bevoegd in ieder geval en zal een proeve van bekwaamheid mee-

ten afleggen. De status van die frezer vindt zijn erkenning dat de fabriek hem aan die freesmachine zet en niet iedere willekeurige werkmans, die toevallig ook weet hoe de knoppen bediend moeten worden.

Zo zie ik het voor de accountant, de advocaat, de leraar en de kleuterleidster net zo goed. En indien, zoals in het verleden gebeude, iemand met nauwelijks lagere school en een onttelend gebrek aan vakkennis tot praktijkleeraar van een technische school wordt gebombardeerd, is het een pijnlijke geschiedenis. Deze persoon werd niet bij het technisch onderwijs geplaatst omdat er een reël tekort was aan leerkrachten. De oorzaak was: Het niet willen toegeven aan rechtvaardige eisen van de lerarenvakbonden door de overheid. Men trachtte langs grove middelen de rechtspositie van de leerkracht te ondermijnen door onbevoegde en onbekwame leerkrachten voor de klas te zetten.

Van de andere zijde zochten en vonden de vakbonden steun bij hun nederlandse collega's en blokkeerden de sollicitanten door hun eerlijk voor te lichten, alvorens ze een dubieus contract tekenden. Velen zijn dit vergeten, en menen vandaag nog steeds, dat hier een politiek spelletje gespeeld werd. Volkomen fout, dit was het voorbeeld van een rechtvaardige sociale strijd om erkenning van de leerkracht, die afgepoerd werd als straatvuil. Wij moeten, als vakbond er voor waken, ons niet weer te laten gebruiken als onmondige kinderen. Sociaal gezien zijn we er nog lang niet! Dank zij het werk van de vakbonden werden overuren voor 100% uitgekeerd (moet men bij de Lago eens proberen!) En vanaf het moment, dat de overuren 100% uitbetaald worden, begint de overheid, die vroeger grof geld verdiende aan de overuren, een levendige propaganda, dat het onderwijs niet deugt, dat de leraren te veel werken en dat er teveel leerlingen dubleren. Statistieken en lezingen van professoren worden er bij gehaald om het te bewijzen. Of zijn die statistieken nodig om met het overensalaris van de leerkracht de subsidie voor de studenten te betalen? We zijn weer rond: We maken slechte arbeidsvoorwaarden en er komt

ingezonden stukken ingezonden stukken ingezonden stukken ingezonden stukken

een tekort aan leerkrachten. We gaan de voorwaarden beter maken en de extra uren, die ontstonden door het tekort worden 100% gewaardeerd. Nu wordt er een reden gevonden om het éne kwaad (plaatsing van onbevoegden) te verontschuldigen met het andere kwaad (de overuren). Ik kan me dan ook levendig voorstellen dat de leerkracht zich bedreigd voelt, zowel in zijn status als in zijn portemonnaie. Mag ik nu even de directeursbril opzetten? 45,4% van de lessen, die gegeven worden aan de Dr. Martin Luther Kingschool te Sint Nicolaas zijn ONBEVOEGD. Inderdaad . . . uniek binnen het koninkrijk. Onze school is bij uitstek geschikt voor het experiment. De belastingbetaler van Saveneta en Sint Nicolaas heeft alleen maar recht op halve waar voor zijn geld. Thans . . . 1973 . . . , waar de éne helft van het Koninkrijk der Nederlanden driuvt van de welvaart en waar de andere helft (nou ja, helft) de wrange vruchten van de moeilijke democratisering van het onderwijs moet plukken, noem ik dit unieke staaltje een grof schandaal. 45,4% van onze kinderen moeten, om ze toch maar op hun niveau les te laten geven het met onbevoegde leerkrachten doen. Karel Appel zei het al: Rotzooi maar wat an! Drie jaar lang lerarenopleiding onder je eigen Martin Luther

Kingschool. Met argusogen bekeken worden of je een bevoegde leerkracht niet te veel en een onbevoegde leerkracht niet te weinig lesuren geeft.

Geld is er per definitie niet voor het onderwijs. Niet in de eilandspoot. Niet in de landspot en ook niet in de koninkrijkspot. Heeft u enig idee wat het zou kosten indien we de lerarenopleiding in plaats van te Karel-Appelen echt laten hospiteren? Die 150 werkstudenten à raison van fl. 800,— per maand gedurende 3 jaar 10 lesuren begeleidende en 10 uur praktisch werk komt op hooguit 4 miljoen 3 honderdduizend gulden. U mag van mij rustig het dubbele getal nemen. Zegge 10 miljoen gulden voor de opleiding van 150 „best-oplegde“ leerkrachten inclusief academische begeleiding over 3 volle jaren uitgesmeerd. Wel . . . in Nederland behoef men zijn tenen er nog niet voor om te draaien. Net zo min als de Shell of de Lago. Bij iedere barrel geraffineerde olie staat een klein zwart jongetje, verstopperje te spelen achter het kapitalistisch statussymbool. Ook dat kereltje heeft recht om mee te snoepen uit de grote koninkrijks welvaartsput. Of heeft hij geen deel meer aan die familiepot? Of is het joch plotseling geen familie meer, nadat zijn pa en grootpa met een nederlandse paspoort de oliekraan opendraaide? Nu men beschikt over computers en automatische kransen, die aangeschaft werden dank zij de oude oliekraan, kan men zich niet aan de verantwoordelijkheid onttrekken voor het welzijn van dat kind. Onze bedrijven niet, onze overheid niet en Nederland niet.

En wij, aspirant leraren, zogenaamde volleerde leraren, directeuren van allerhande opleidingen, wij . . . het klootjesvolk . . . wij trappen maar. In Vorm, in de Beurs, in de Amigo. We trappen links en rechts tegen elkaar. Tegen elkaanders schenen en andere lichaamsdelen, omdat we ons zelf zo belangrijk vinden, en omdat we ons bedreigd voelen in onze status en positie. Mag ik, als insider van de lerarenopleiding van de vroege beginning (in 1966 werd hieraan reeds hard gewerkt) ook mijn opinie geven? Die bewuste 20 lesuren zijn geen uitvinding van de heer Arends

uit Groningen, maar zijn een concessie die de heer Arends heeft moeten doen, anders was er over 20 jaar nog geen lerarenopleiding geweest. Het pleit voor de heer Arends, dat hij deze concessie zelfs durft verdedigen. Het is mij bekend, dat bij zijn oorspronkelijke opzet het getal 20 niet voorkwam.

Vergeet u niet, dat de heer Arends in 1970 naar de Antillen kwam om een lerarenopleiding op te zetten. Uitgezonden vanuit Nederland. Het was niet de bedoeling hem schelpen te laten zoeken. Met de uitdrukking: Het begin van het einde van de leraren op de MTS, die minder weten dan deze beter opgeleide leraren, verkoopt de heer Arends kolder, dat weet hij zelf ook wel. Hij kent het Colbo-rapport net zo goed als ik, en weet dat de overbrugging van leraar oude stijl naar 2e graads niveau lang niet zo zwaar is dan een leraar nieuwe stijl naar dat niveau. De MTS is veel meer vakspecialistisch.

Overtgens moet in Nederland de uitvoering van het z.g. Colbo-rapport nog van de vloer, en zal dit alles pas met academische begeleiding misschien in 1975 beginnen.

We zijn inderdaad uniek binnen het koninkrijk... ik hou overigens helemaal niet van dit soort experimenten ten koste van mijn 560 iletjes (oef).

„Indien de omstandigheden zo gunstig mogelijk worden gemaakt, is dit nog geen garantie, dat u de beste leraren krijgt“.

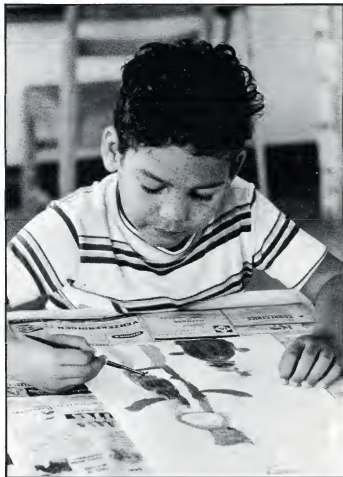
N.B. De minister van onderwijs van Suriname had ook belangstelling om zijn aspirant leraren op de Antillen te laten opleiden. Laat dit maar ten koste van zijn Surinaamse kinderen gaan, maar niet over de rug van de onze.

h. b. dorsman •
directeur M.L.K.

verzoek

Ook ùw school heeft ongetwijfeld enkele jaren geleden de twee delen ontvangen van „Leerplan en Leidraad voor het basisonderwijs op de Benedenwindse Eilanden der Nederlandse Antillen.“ Wilt u deze boeken zo nu en dan eens afstoffen.

h. j. mulder •

TOYOTA
de wagen voor aruba

GARAGE CORDIA N.V.
l. g. smithboulevard

V A S C A

Assurantie Service Centrum Aruba

ook uw
verzekeringsagent

BENT U WEL
MAXI VERZEKERD ???

Wij zullen
u graag tegen
mini-tarief
maxi verzekeren

Voor alle inlichtingen en offertes :

tel. 2720

ARUBA'S 'big 4'

VICTORIA BOTTLING CO. LTD.

San Nicolas

naast
de
al zo
bekende

austin

brengt

v. d. ree

nu ook de

m.g.b.

in sport of g.t.
naar keuze

weer zo'n prima produkt
van BRITISH LEYLAND

Boekhandel St. Augustinus

Abraham de Veerstraat 12
Curaçao

het adres voor:
al de **BOEKEN,**
LEERMIDDELEN,
HANDENARBEID- en
HANDWERKMATERIAAL
en **SCHOOLBENODIGD-**
HEDEN die u voor uw
school nodig heeft.

HAGEMEYER - TOSHIBA -

radio's, t.v.'s
platenspelers
huishoudelijke apparaten
etc. etc.

Geeft nu aan alle VLA-leden een korting
van 25%. Kom eens kijken bij

HAGEMEYER - FERGUSONSTRAAT 144
geen inruil lidmaatschapskaart tonen

In de advertentie van Hagemeyer op de
volgende omslagpagina vervalt het woord
airco's, daarvoor in de plaats komt freezers.

Welke uitgave zou U het liefst willen? S.v.p. het betreffende vakje hieronder aankruisen.

- De SPAANSE ENCIPOLEDIA UNIVERSAL ilustrada SOPENA (Barcelona) 10 delen à NAfl.30,- In abonnement vanaf NAfl.20,- per maand
- De GROTE WINKLER PRINS Encyclopedie. Totaal in 20 delen à NAfl.41,- per deel. In abonnement vanaf NAfl.15,- per maand.
- De ALGEMENE WINKLER PRINS Encyclopedie in 14 delen à NAfl.37,- per deel. In abonnement vanaf NAfl.20,- per maand
- De GROTE NEDERLANDSE LAROUSSE Encyclopedie in 25 delen à NAfl.46,50 per deel. In abonnement vanaf NAfl.20,- per maand
- De GROTE AMERIKAANSE COLLIER'S Encyclopedie in 24 delen à NAfl.36,- In abonnement vanaf NAfl.35,- per maand

WEER EEN UNIEKE AANBIEDING VAN MARISKA . . .

NAAM :

ADRES :

BEROEP :

Stuur mij uitgebreide documentatie

Gaarne bezoek van vertegenwoordiger

U kunt ook bellen - 1345

ALLEEN BIJ MARISKA ZO'N GROTE KEUS

Algemene Bank Nederland N.V.

aruba branch

NASSAUSTRAAAT 89

B. v.d. VEEN ZEPPENFELDTSTRAAT 67

**voor
alle
bankzaken**

GAARNE TOT UW DIENST

Nu ook op

WHIRLPOOL
IJSKASTEN, VOLAUTOMATISCHE
WASMACHINES en AIRCO'S
25% korting

Kom en overtuig uzelf van prijs en kwaliteit in de nieuwe showroom van

HAGEMEYER
aan de FERGUSONSTRAAT 114

primeur voor de antillen

Juwelier KAN

brengt als eerste op de Nederlandse Antillen het nieuwste elektronische horloge

ETERNA SONIC

Voor mensen die met secondes werken is dit het enige werkelijk nauwkeurige horloge.

Nauwkeurig tot op ongeveer 30 seconden per maand. Een batterij draagt zorg voor de energie van het uurwerk, toereikend voor een jaar.

Voor de grootste precisie naar **KAN**
Vraagt vrijblijvend naar de

ETERNA SONIC